Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 4. oktobra 2024*

„Predhodno odločanje – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Uredba (EU) 2016/679 – Spletna družbena omrežja – Splošni pogoji uporabe, ki se nanašajo na pogodbe, sklenjene med digitalno platformo in uporabnikom – Personalizirano oglaševanje – Člen 5(1)(b) – Načelo omejitve namena – Člen 5(1)(c) – Načelo najmanjšega obsega podatkov – Člen 9(1) in (2) – Obdelava posebnih vrst osebnih podatkov – Podatki o spolni usmerjenosti – Podatki, ki jih objavi posameznik, na katerega se osebni podatki nanašajo“

V zadevi C-446/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 23. junija 2021, ki je na Sodišče prispela 20. julija 2021, v postopku

Maximilian Schrems

proti

Meta Platforms Ireland Ltd, nekdanja Facebook Ireland Ltd,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi C. Lycourgos, predsednik senata, O. Spineanu-Matei, sodnica, J.-C. Bonichot, S. Rodin, sodnika, in L. S. Rossi (poročevalka),

generalni pravobranilec: A. Rantos,

sodna tajnica: N. Mundhenke, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. februarja 2024,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Maximiliana Schremsa A. Egger, Rechtsanwalt, in K. Raabe-Stuppnig, Rechtsanwältin,

– za Meta Platforms Ireland Ltd K. Hanschitz, H.-G. Kamann, S. Khalil, B. Knötzl in A. Natterer, Rechtsanwälte,

– za avstrijsko vlado A. Posch, J. Schmoll, C. Gabauer, G. Kunnert in E. Riedl, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

– za francosko vlado R. Bénard in A.-L. Desjonquères, agenta,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z E. De Bonisom, avvocato dello stato,

– za portugalsko vlado P. Barros da Costa, A. Pimenta, J. Ramos in C. Vieira Guerra, agenti,

– za Evropsko komisijo A. Bouchagiar, F. Erlbacher, M. Heller in H. Kranenborg, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. aprila 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5(1)(b) in (c), člena 6(1)(a) in (b) ter člena 9(1) in (2)(e) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL 2016, L 119, str. 1) (v nadaljevanju: SUVP).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Maximilianom Schremsom [1], uporabnikom družbenega omrežja Facebook, in družbo Meta Platforms Ireland Ltd, nekdanjo Facebook Ireland Ltd, s sedežem na Irskem zaradi domnevno nezakonite obdelave osebnih podatkov tega uporabnika s strani te družbe.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 1, 4, 39, 42, 43, 50 in 51 SUVP je navedeno:

„(1) Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov je temeljna pravica. V členu 8(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) in členu 16(1) [PDEU] je določeno, da ima vsakdo pravico do varstva osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj.

[…]

(4) Obdelava osebnih podatkov bi morala biti oblikovana tako, da služi ljudem. Pravica do varstva osebnih podatkov ni absolutna pravica; v skladu z načelom sorazmernosti jo je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo ima v družbi, in jo uravnotežiti z drugimi temeljnimi pravicami. Ta uredba spoštuje vse temeljne pravice in upošteva svoboščine in načela, priznana z Listino, kakor so zajeta v Pogodbah, zlasti spoštovanje zasebnega in družinskega

[1] Sodno tajništvo Sodišča je neformalno stopilo v stik z odvetniki tožeče stranke v postopku v glavni stvari, ki so po posvetovanju s svojo stranko pisno potrdili, da zadevna oseba ni želela anonimizacije.

življenja, stanovanja in komunikacij, varstvo osebnih podatkov, svobodo misli, vesti in vere, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter kulturno, versko in jezikovno raznolikost.

[…]

(39) Vsaka obdelava osebnih podatkov bi morala biti zakonita in poštena. Načini zbiranja, uporabe, pregledovanja ali drug način obdelave ter obseg obdelave ali prihodnje obdelave osebnih podatkov, ki se nanašajo na posameznike, bi morali za posameznike biti pregledni. […] Posameznike bi bilo treba opozoriti na tveganja, pravila, zaščitne ukrepe in pravice v zvezi z obdelavo njihovih osebnih podatkov ter na to, kako lahko uresničujejo njihove pravice v zvezi s tako obdelavo. Zlasti posebni nameni, za katere se osebni podatki obdelujejo, bi morali biti izrecni in zakoniti ter določeni v času zbiranja osebnih podatkov. Osebni podatki bi morali biti ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo. Zato bi bilo treba zlasti zagotoviti, da je obdobje hrambe osebnih podatkov omejeno na najkrajše mogoče obdobje. Osebni podatki bi se lahko obdelali le, če namena obdelave ne bi bilo mogoče razumno doseči z drugimi sredstvi. Za zagotovitev, da se osebni podatki hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno, bi moral upravljavec določiti roke za izbris ali občasno preverjanje. […]

[…]

(42) Kadar obdelava temelji na privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, bi moral biti upravljavec zmožen dokazati, da je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, privolil v dejanje obdelave. […] Da bi posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, lahko dal ozaveščeno privolitev, bi moral poznati vsaj identiteto upravljavca in namene obdelave osebnih podatkov. Privolitev se ne bi smela šteti za prostovoljno, če posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, nima možnosti dejanske ali prostovoljne izbire ali privolitve ne more zavrniti ali preklicati brez škode.

(43) Za zagotovitev, da je privolitev dana prostovoljno, privolitev ne bi smela biti veljavna pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov v posebnem primeru, ko obstaja očitno neravnotežje med posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, in upravljavcem, zlasti kadar je upravljavec javni organ in je zato malo verjetno, da je bila privolitev dana prostovoljno v vseh okoliščinah te specifične situacije. Za privolitev se domneva, da ni dana prostovoljno, če ne dovoljuje ločene privolitve za različna dejanja obdelave osebnih podatkov, čeprav bi taka ločena privolitev bila v posameznem primeru ustrezna, ali če je izvajanje pogodbe, vključno z zagotavljanjem storitve, pogojeno s privolitvijo, čeprav za zadevno izvajanje taka privolitev ne bi bila potrebna.

[…]

(50) Obdelava osebnih podatkov za druge namene kot tiste, za katere so bili osebni podatki prvotno zbrani, bi morala biti dovoljena le, kadar je združljiva z nameni, za katere so bili osebni podatki prvotno zbrani. V takšnem primeru ni potrebna ločena pravna podlaga od tiste, na podlagi katere so bili osebni podatki zbrani. […]

(51) Posebno varstvo si zaslužijo osebni podatki, ki so po svoji naravi posebej občutljivi z vidika temeljnih pravic in svoboščin, saj bi lahko okoliščine njihove obdelave resno ogrozile temeljne pravice in svoboščine. […] Takšni osebni podatki se ne bi smeli obdelovati, razen če je obdelava dovoljena v posebnih primerih iz te uredbe […]. Poleg posebnih zahtev za takšno obdelavo bi morala veljati splošna načela in druga pravila iz te uredbe, zlasti glede pogojev zakonite obdelave. Izrecno bi morala biti določena odstopanja od splošne prepovedi obdelave takšnih posebnih vrst osebnih podatkov, med drugim kadar posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, da izrecno privolitev, ali glede posebnih potreb […].“

4 Člen 4 te uredbe določa:

„V tej uredbi:

(1) ‚osebni podatki‘ pomeni katero koli informacijo v zvezi z določenim ali določljivim posameznikom (v nadaljnjem besedilu: posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki); […]

(2) ‚obdelava‘ pomeni vsako dejanje ali niz dejanj, ki se izvaja v zvezi z osebnimi podatki ali nizi osebnih podatkov z avtomatiziranimi sredstvi ali brez njih, kot je zbiranje, beleženje, urejanje, strukturiranje, shranjevanje, prilagajanje ali spreminjanje, priklic, vpogled, uporaba, razkritje s posredovanjem, razširjanje ali drugačno omogočanje dostopa, prilagajanje ali kombiniranje, omejevanje, izbris ali uničenje;

[…]

(7) ‚upravljavec‘ pomeni fizično ali pravno osebo, javni organ, agencijo ali drugo telo, ki samo ali skupaj z drugimi določa namene in sredstva obdelave; kadar namene in sredstva obdelave določa pravo Unije ali pravo države članice, se lahko upravljavec ali posebna merila za njegovo imenovanje določijo s pravom Unije ali pravom države članice;

[…]

(11) ‚privolitev posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki‘ pomeni vsako prostovoljno, izrecno, informirano in nedvoumno izjavo volje posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, s katero z izjavo ali jasnim pritrdilnim dejanjem izrazi soglasje z obdelavo osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj;

[…]

(23) ‚čezmejna obdelava osebnih podatkov‘ pomeni bodisi:
(a) obdelavo osebnih podatkov, ki poteka v Uniji v okviru dejavnosti ustanovitev upravljavca ali obdelovalca v več kot eni državi članici, kadar ima upravljavec ali obdelovalec ustanovitev v več kot eni državi članici, bodisi
(b) obdelavo osebnih podatkov, ki poteka v Uniji v okviru dejavnosti edine ustanovitve upravljavca ali obdelovalca, vendar obdelava znatno vpliva ali bi lahko znatno vplivala na posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, v več kot eni državi članici;

[…]“

5 Člen 5 navedene uredbe, naslovljen „Načela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Osebni podatki so:

(a) obdelani zakonito, pošteno in na pregleden način v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki (‚zakonitost, poštenost in preglednost‘);

(b) zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni; […] (‚omejitev namena‘);

(c) ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo (‚najmanjši obseg podatkov‘);

[…]

(e) hranjeni v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, le toliko časa, kolikor je potrebno za namene, za katere se osebni podatki obdelujejo; […] (‚omejitev shranjevanja‘);

2. Upravljavec je odgovoren za skladnost z odstavkom 1 in je to skladnost tudi zmožen dokazati (‚odgovornost‘).“

6 Člen 6 iste uredbe, naslovljen „Zakonitost obdelave“, določa:

„1. Obdelava je zakonita le in kolikor je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(a) posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, je privolil v obdelavo njegovih osebnih podatkov v enega ali več določenih namenov;

(b) obdelava je potrebna za izvajanje pogodbe, katere pogodbena stranka je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali za izvajanje ukrepov na zahtevo takega posameznika pred sklenitvijo pogodbe;

[…]

4. Kadar obdelava podatkov za drug namen kot za tistega, za katerega so bili osebni podatki zbrani, ne temelji na privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali na pravu Unije ali pravu države članice, ki predstavlja potreben in sorazmeren ukrep v demokratični družbi za uresničevanje ciljev iz člena 23(1), upravljavec, da bi ocenil, ali je obdelava za drug namen združljiva z namenom, za katerega so bili osebni podatki prvotno zbrani, med drugim upošteva:

(a) kakršno koli povezavo med nameni, za katere so bili osebni podatki zbrani, in nameni načrtovane nadaljnje obdelave;

(b) okoliščine, v katerih so bili osebni podatki zbrani, zlasti kar zadeva razmerje med posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, in upravljavcem;

(c) naravo osebnih podatkov, zlasti ali se obdelujejo posebne vrste osebnih podatkov v skladu s členom 9 ali pa se obdelujejo osebni podatki v zvezi s kazenskimi obsodbami in prekrški v skladu s členom 10;

(d) morebitne posledice načrtovane nadaljnje obdelave za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki;

(e) obstoj ustreznih zaščitnih ukrepov, ki lahko vključujejo šifriranje ali psevdonimizacijo.“

7 Člen 7 SUVP, naslovljen „Pogoji za privolitev“, določa:

„1. Kadar obdelava temelji na privolitvi, mora biti upravljavec zmožen dokazati, da je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, privolil v obdelavo svojih osebnih podatkov.

[…]

3. Posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ima pravico, da svojo privolitev kadar koli prekliče. Preklic privolitve ne vpliva na zakonitost obdelave na podlagi privolitve pred njenim preklicem. O tem se pred privolitvijo obvesti posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki. Privolitev je enako enostavno preklicati kot dati.

4. Pri ugotavljanju, ali je bila privolitev dana prostovoljno, se med drugim zlasti upošteva, ali je izvajanje pogodbe, vključno z zagotavljanjem storitve, pogojeno s privolitvijo v obdelavo osebnih podatkov, ki ni potrebna za izvedbo zadevne pogodbe.“

8 Člen 9 te uredbe, naslovljen „Obdelava posebnih vrst osebnih podatkov“, določa:

„1. Prepovedani sta obdelava osebnih podatkov, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje, versko ali filozofsko prepričanje ali članstvo v sindikatu, in obdelava genskih podatkov, biometričnih podatkov za namene edinstvene identifikacije posameznika, podatkov v zvezi z zdravjem ali podatkov v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, če velja eno od naslednjega:

(a) posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, je dal izrecno privolitev v obdelavo navedenih osebnih podatkov za enega ali več določenih namenov, razen kadar pravo Unije ali pravo države članice določa, da posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, ne sme odstopiti od prepovedi iz odstavka 1;

[…]

(e) obdelava je povezana z osebnimi podatki, ki jih posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, sam objavi;

[…]“

9 Člen 13 navedene uredbe, ki se nanaša na „[i]nformacije, ki se zagotovijo, kadar se osebni podatki pridobijo od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki“, določa:

„1. Kadar se osebni podatki v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, pridobijo od tega posameznika, upravljavec zadevnemu posamezniku takrat, ko pridobi osebne podatke, zagotovi vse naslednje informacije:

[…]

(c) namene, za katere se osebni podatki obdelujejo, kakor tudi pravno podlago za njihovo obdelavo;

[…]

3. Kadar namerava upravljavec nadalje obdelovati osebne podatke za namen, ki ni namen, za katerega so bili osebni podatki pridobljeni, upravljavec posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, pred tako nadaljnjo obdelavo zagotovi informacije o tem drugem namenu in vse nadaljnje relevantne informacije iz odstavka 2.

[…]“

10 Člen 25(2) te uredbe določa:

„Upravljavec izvede ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe, s katerimi zagotovi, da se privzeto obdelajo samo osebni podatki, ki so potrebni za vsak poseben namen obdelave. Ta obveznost velja za količino zbranih osebnih podatkov, obseg njihove obdelave, obdobje njihove hrambe in njihovo dostopnost. S takšnimi ukrepi se zagotovi zlasti, da osebni podatki niso samodejno dostopni nedoločenemu številu posameznikov brez posredovanja zadevnega posameznika.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

11 Družba Meta Platforms Ireland, ki ponuja storitve spletnega družbenega omrežja Facebook v Uniji, je odgovorna za obdelavo osebnih podatkov uporabnikov tega družbenega omrežja v Uniji. V Avstriji nima podružnice. Družba Meta Platforms Ireland med drugim na naslovu www.facebook.com ponuja storitve, ki so bile do 5. novembra 2023 zasebnim uporabnikom zagotovljene brezplačno. Od 6. novembra 2023 so te storitve še naprej brezplačne samo za uporabnike, ki so se strinjali s tem, da se njihovi osebni podatki zbirajo in uporabljajo za nanje usmerjeno personalizirano oglaševanje, pri čemer imajo ti uporabniki možnost sklenitve plačljive naročnine za dostop do različice navedenih storitev brez prejemanja ciljno usmerjenega oglaševanja.

12 Poslovni model spletnega družbenega omrežja Facebook temelji na financiranju prek spletnega oglaševanja, ki je ciljno naslovljeno na posamezne uporabnike družbenega omrežja, zlasti glede na njihov odnos do potrošnje, interese in osebne okoliščine. Takšno oglaševanje je tehnično izvedljivo z avtomatizirano določitvijo podrobnih profilov uporabnikov omrežja in spletnih storitev, ki se ponujajo na ravni skupine Meta.

13 Družba Meta Platforms Ireland se za obdelavo osebnih podatkov uporabnikov družbenega omrežja Facebook opira na pogodbo o uporabi, h kateri ti uporabniki pristopijo z aktiviranjem polja „vpis“, in s katero sprejmejo splošne pogoje, ki jih je določila ta družba. V času dejanskega

stanja iz postopka v glavni stvari je bilo sprejetje teh pogojev za uporabo družbenega omrežja Facebook nujno. Kar zadeva obdelavo osebnih podatkov uporabnikov, se splošni pogoji sklicujejo na politike uporabe podatkov in *cookies*, ki jih je določila navedena družba. Na podlagi slednjih družba Meta Platforms Ireland zbira podatke v zvezi z uporabniki in njihovimi napravami, ki se nanašajo na dejavnosti uporabnikov tako znotraj kot zunaj družbenega omrežja, ter te podatke poveže z računi zadevnih uporabnikov na Facebooku. Podatki, ki se nanašajo na dejavnosti zunaj družbenega omrežja (v nadaljevanju tudi: podatki *off* Facebook) izhajajo, na eni strani, iz obiska tretjih spletnih strani in aplikacij, ki so s Facebookom povezane prek vmesnikov za programiranje, in na drugi strani, iz uporabe drugih spletnih storitev, ki spadajo v skupino Meta, med katerimi sta zlasti Instagram in WhatsApp.

14 Pred začetkom veljavnosti SUVP so uporabniki Facebooka izrecno privolili v obdelavo svojih podatkov v skladu s takrat veljavnimi pogoji uporabe tožene stranke. Glede na začetek veljavnosti SUVP 25. maja 2018 je družba Meta Platforms Ireland 19. aprila 2018 sprejela nove pogoje uporabe in jih svojim uporabnikom predložila v odobritev. Ker je bil račun M. Schremsa blokiran, je ta te nove pogoje uporabe sprejel, da bi lahko še naprej uporabljal Facebook. Ta privolitev je bila potrebna, da bi lahko ohranil dostop do svojega računa in uporabljal ustrezne storitve.

15 Družba Meta Platforms Ireland je vzpostavila več „orodij“ (tools), da bi uporabnikom omogočila vpogled v shranjene podatke in nadzor nad njimi. Iz teh orodij niso razvidni vsi podatki, ki se obdelujejo, ampak samo podatki, ki so po mnenju te družbe za uporabnike zanimivi in pomembni. Tako lahko uporabnik, ki to zahteva, vidi, da je na primer prek svojega profila na Facebooku odprl aplikacijo, obiskal spletno stran, nekaj iskal ali izvedel nakup oziroma kliknil na oglas.

16 Družba Meta Platforms Ireland uporablja „cookies“ (piškotki), „social plug-ins“ (družbeni vtičniki) in piksle, kot je navedeno v njenih pogojih uporabe in v smernicah. Prek „cookies“ lahko ta družba določi vir priklica. Brez vklopa funkcije „cookies“ številnih storitev, ki jih zagotavlja družba Meta Platforms Ireland, ni mogoče uporabljati. Facebookove „social plug-ins“ „vstavijo“ upravljavci tretjih spletnih mest na svoje strani. Najpogostejši je Facebookov gumb „všeč mi je“. Ob vsakem obisku spletnih strani, ki vsebujejo ta gumb, se družbi Meta Platforms Ireland prenesejo „cookies“, ki so nameščeni na uporabljeni napravi, URL obiskane strani in drugi podatki, kot sta IP-naslov ali ura. Pri tem ni nujno, da je uporabnik kliknil na gumb „všeč mi je“, saj že samo ogled spletne strani, ki vsebuje tak „plug-in“, zadostuje za to, da se ti podatki nato prenesejo tej družbi.

17 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da so „plug-ins“ prav tako na spletnih straneh političnih strank in na straneh, namenjenih istospolno usmerjeni javnosti, ki jih je M. Schrems obiskal. Zaradi teh „plug-ins“ je družba Meta Platforms Ireland lahko spremljala vedenje M. Schremsa na spletu, kar je sprožilo zbiranje nekaterih občutljivih osebnih podatkov.

18 Tako kot „social plug-ins“ je mogoče piksle vključiti na spletna mesta in omogočajo zbiranje podatkov o uporabnikih, ki so obiskali te strani, zlasti za merjenje in optimizacijo oglaševanja na tej spletnih strani. Na primer, upravljavci spletnih mest lahko na primer z vstavitvijo Facebook piksla na svoje spletno mesto od družbe Meta Platforms Ireland pridobijo poročila o številu oseb, ki so videle njihov oglas na Facebooku, nato pa obiskale njihovo spletno stran, da bi si jo ogledale ali tam opravile nakup.

19 „Social plug-ins“ in piksli v povezavi s „cookies“ so tako bistveni element spletnega oglaševanja, saj se velika večina vsebin, ki so na voljo na internetu, financira z oglaševanjem. Zlasti „plug-ins“ omogočajo, da se uporabnikom predstavijo upoštevni oglasi, piksli pa služijo oglaševalcem za merjenje uspešnosti oglaševalskih kampanj in za pridobitev informacij o ciljnih skupinah uporabnikov.

20 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da M. Schrems družbi Meta Platforms Ireland ni dal soglasja za obdelavo svojih osebnih podatkov, ki jih je ta družba pridobila od oglaševalcev in drugih partnerjev o dejavnostih M. Schremsa zunaj Facebooka, in sicer za namene personaliziranega oglaševanja. Vendar naj bi družba Meta Platforms Ireland nekatere podatke v zvezi z M. Schremsom pridobila prek „cookies“, „social plug-ins“ in primerljivih tehnologij, vgrajenih na spletnih straneh tretjih oseb, uporabila pa naj bi jih za izboljšanje Facebookovih izdelkov in za posredovanje personaliziranih oglasov M. Schremsu.

21 Poleg tega je iz te odločbe tudi razvidno, da M. Schrems na svojem profilu na Facebooku ni navedel nobenega občutljivega podatka, da so dejavnosti ali informacije, ki so vidne na njegovi „timeline“ (časovnica), lahko videli samo njegovi „prijatelji“ in da njegov „seznam prijateljev“ ni javen. M. Schrems se je tudi odločil, da družbi Meta Platforms Ireland ne bo dovolil, da za ciljno oglaševanje uporablja polja njegovega profila, ki se nanašajo na njegov status razmerja, delodajalca, zaposlitev in izobrazbo.

22 Vendar lahko družba Meta Platforms Ireland glede na podatke, ki jih ima na voljo, opredeli tudi interes M. Schremsa za občutljive teme, kot so zdravstvene teme, spolna usmerjenost, etnične skupine in politične stranke, kar ji na primer omogoča oglaševanje, ki je usmerjeno na primer na takšno spolno usmerjenost ali politično prepričanje.

23 Tako je bil na eni strani M. Schremsu prikazan oglas v zvezi z avstrijsko političarko, ki je temeljil na analizi, ki jo je opravila družba Meta Platforms Ireland in v skladu s katero je imel M. Schrems skupne točke z drugimi uporabniki, ki so to političarko označili z oznako „všeč mi je“. Na drugi strani je M. Schrems tudi redno prejemal oglase, katerih ciljna publika so bile istospolno usmerjene osebe, in vabila na ustrezajoče dogodke, čeprav pred tem za te dogodke ni bil nikoli zainteresiran in čeprav ni poznal kraja navedenih dogodkov. Ti oglasi in vabila naj se ne bi opirali neposredno na spolno usmerjenost tožeče stranke v postopku v glavni stvari in njenih „prijateljev“, temveč na analizo njihovih centrov interesa, v obravnavanem primeru na dejstvo, da je eden od prijateljev M. Schremsa označil izdelek s klikom na gumb „všeč mi je“.

24 M. Schrems je naročil, da se opravi analiza v zvezi s tem, katere sklepe je mogoče izpeljati iz njegovega seznama prijateljev, iz nje pa je razvidno, da je opravil civilno služenje vojaškega roka pri Rdečem križu v Salzburgu in da je istospolno usmerjen. Poleg tega so na seznamu njegovih dejavnosti zunaj Facebooka, ki ga ima družba Meta Platforms Ireland, med drugim navedene aplikacije in spletna mesta za zmenke za istospolno usmerjene ter spletno mesto avstrijske politične stranke. Med shranjenimi podatki tožeče stranke v postopku v glavni stvari je tudi elektronski naslov, ki ni bil naveden v njenem profilu na Facebooku, vendar ga je uporabila za pošiljanje vprašanj družbi Meta Platforms Ireland.

25 Iz predložitvene odločbe je tudi razvidno, da M. Schrems javno sporoča, da je istospolno usmerjen. Vendar na svojem profilu na Facebooku svoje spolne usmerjenosti ni nikoli omenil.

26 M. Schrems je pred Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (deželno sodišče za civilne zadeve na Dunaju, Avstrija) trdil, da je družba Meta Platforms Ireland z obdelavo njegovih osebnih podatkov kršila več določb SUVP. V zvezi s tem je menil, da njegova privolitev v pogoje uporabe digitalne platforme tožene stranke v postopku v glavni stvari ni bila v skladu z zahtevami iz člena 6(1) in člena 7 te uredbe. Poleg tega naj bi družba Meta Platforms Ireland občutljive podatke tožeče stranke v postopku v glavni stvari v smislu člena 9 navedene uredbe obdelala brez privolitve, ki je za to potrebna v skladu s členom 7 te uredbe. Prav tako naj M. Schrems ne bi podal nobene veljavne privolitve glede obdelave svojih osebnih podatkov, ki naj bi jih družba Meta Platforms Ireland prejela od tretjih oseb. V tem okviru je M. Schrems med drugim predlagal, naj se toženi stranki odredi, naj preneha obdelovati njegove osebne podatke za namene personaliziranega oglaševanja kot tudi uporabljati te podatke, ki izhajajo iz obiska spletnih strani tretjih oseb in ki so jih pridobile tretje osebe.

27 Družba Meta Platforms Ireland pa je menila, da je bila obdelava podatkov M. Schremsa izvedena v skladu s pogoji uporabe spletnega družbenega omrežja, ki naj bi bili združljivi z zahtevami SUVP. Ta obdelava podatkov naj bi bila zakonita in naj ne bi temeljila na privolitvi tožeče stranke v postopku v glavni stvari, ki se zahteva na podlagi člena 6(1)(a) te uredbe, temveč na drugih utemeljitvah, med katerimi je zlasti nujnost te obdelave za izvajanje pogodbe, sklenjene med zadnjenavedeno in toženo stranko v postopku v glavni stvari, v smislu člena 6(1)(b) navedene uredbe.

28 V postopku v glavni stvari je bil pri Sodišču že vložen predlog za sprejetje predhodne odločbe, v zvezi s katerim je bila izdana sodba z dne 25. januarja 2018, Schrems (C-498/16, EU:C:2018:37). Po tej sodbi je Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (deželno sodišče za civilne zadeve na Dunaju, Avstrija) s sodbo z dne 30. junija 2020 zahtevke M. Schremsa zavrnilo. Prav tako je Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija), ki je odločalo o pritožbi, zavrnilo pritožbo, ki jo je M. Schrems vložil zoper to sodbo, zlasti ker naj bi bila obdelava osebnih podatkov M. Schremsa kot uporabnika spletne platforme, vključno s personaliziranim oglaševanjem, sestavni del pogodbe o uporabi te platforme, sklenjene med strankama. Obdelava teh podatkov naj bi bila torej potrebna za izvajanje te pogodbe v smislu člena 6(1)(b) SUVP.

29 Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), pri katerem je M. Schrems vložil revizijo, ugotavlja, da je poslovni model družbe Meta Platforms Ireland ustvarjanje prihodkov s ciljno usmerjenim oglaševanjem in poslovnimi vsebinami, ki temeljijo na preferencah in interesih uporabnikov Facebooka, pri čemer se obdelujejo osebni podatki teh uporabnikov. Za to obdelavo – ker Facebooku omogoča, da svojim uporabnikom brezplačno ponuja storitve – pa naj bi bilo mogoče šteti, da je potrebna za izvajanje pogodbe, sklenjene z navedenimi uporabniki, v smislu člena 6(1)(b) SUVP.

30 Vendar to sodišče meni, da ta določba, ki jo je treba razlagati ozko, ne bi smela dopuščati takšne obdelave podatkov z izognitvijo privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

31 Poleg tega navedeno sodišče meni, da družba Meta Platforms Ireland obdeluje osebne podatke, ki jih je v skladu s členom 9(1) SUVP mogoče označiti kot „občutljive“.

32 V obravnavanem primeru družba Meta Plaforms Ireland obdeluje podatke o političnih prepričanjih in spolni usmerjenosti M. Schremsa. V skladu z ugotovitvami Oberster Gerichtshof (Avstrija) je M. Schrems svojo spolno usmerjenost javno sporočil. Natančneje, M. Schrems se je v okviru okrogle mize, ki se je je 12. februarja 2019 na povabilo predstavnika Evropske komisije v Avstriji udeležil na Dunaju, skliceval na svojo spolno usmerjenost, da bi kritiziral obdelavo

osebnih podatkov, ki jo izvaja Facebook, med drugim obdelavo lastnih podatkov. Vendar M. Schrems, kot je navedel tudi ob tej priložnosti, v svojem profilu na Facebooku tega vidika svojega zasebnega življenja ni nikoli omenil.

33 Po mnenju tega sodišča se tako postavlja vprašanje, ali je zadevni uporabnik dejansko objavil občutljive osebne podatke, ki se nanašajo nanj, in tako dovolil njihovo obdelavo na podlagi člena 9(2)(e) SUVP.

34 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba določbe člena 6(1)(a) in (b) SUVP razlagati tako, da je treba zakonitost pogodbenih določil v splošnih pogojih uporabe pogodb o spletni platformi, kakršne so te v postopku v glavni stvari (zlasti pogodbena določila, kot so: ‚Namesto da bi morali plačati […] soglašate, da vam z uporabo Facebookovih izdelkov, za katere veljajo ti pogoji, lahko prikazujemo oglase […]. Uporabljamo vaše osebne podatke […], da vam prikazujemo oglase, ki so za vas ustrezneje prilagojeni.‘), ki vsebujejo obdelavo osebnih podatkov za združevanje in analizo podatkov z namenom personaliziranega oglaševanja, presojati glede na zahteve iz člena 6(1)(a) v povezavi s členom 7 SUVP, ki jih ni mogoče nadomestiti s sklicevanjem na člen 6(1)(b) te uredbe?

2. Ali je treba člen 5(1)(c) SUVP (najmanjši obseg podatkov) razlagati tako, da se lahko vsi osebni podatki, ki jih ima na voljo platforma, kakršna je ta v postopku v glavni stvari (zlasti prek posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali prek tretjih oseb na platformi in zunaj nje) združujejo, analizirajo in obdelujejo brez časovne omejitve ali omejitve glede na vrsto podatkov za ciljno usmerjeno oglaševanje?

3. Ali je treba člen 9(1) SUVP razlagati tako, da se uporablja za obdelavo podatkov, ki omogoča ciljno usmerjeno filtriranje posebnih vrst osebnih podatkov, kot je politično prepričanje ali spolna usmerjenost (na primer za oglaševanje), čeprav upravljavec ne razlikuje med temi podatki?

4. Ali je treba člen 5(1)(b) SUVP v povezavi s členom 9(2)(e) SUVP razlagati tako, da izjava glede lastne spolne usmerjenosti za namene strokovne razprave dovoljuje obdelavo drugih podatkov v zvezi s spolno usmerjenostjo za združevanje in analizo podatkov zaradi personaliziranega oglaševanja?“

Postopek pred Sodiščem

35 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 7. aprila 2022 prekinil postopek v obravnavani zadevi do izdaje sodbe, s katero bo končan postopek v zadevi C-252/21, Meta Platforms in drugi.

36 Predsednik Sodišča je z odločbo z dne 7. julija 2023 predložitveno sodišče v tej zadevi obvestil o sodbi z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja) (C-252/21, EU:C:2023:537), pri čemer mu je bilo postavljeno vprašanje, ali želi ob upoštevanju te sodbe ohraniti svoj predlog za sprejetje predhodne odločbe v celoti ali delno in – v primeru delnega umika tega predloga – navesti razloge za ohranitev dela tega predloga.

37 To sodišče je s sklepom z dne 19. julija 2023, ki je v sodno tajništvo Sodišča prispel 9. avgusta 2023, prvo in tretje vprašanje za predhodno odločanje umaknilo, pri čemer je trdilo, da je bilo z navedeno sodbo na ti vprašanji odgovorjeno. Navedeno sodišče pa je vztrajalo pri drugem in četrtem vprašanju za predhodno odločanje, pri čemer je trdilo, da z navedeno sodbo nanju ni bilo v celoti odgovorjeno.

Drugo vprašanje

38 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5(1)(c) SUVP razlagati tako, da načelo „najmanjšega obsega podatkov“ iz te določbe nasprotuje temu, da se vsi osebni podatki, ki jih je upravljavec, kot je upravljavec spletne platforme družbenega omrežja, pridobil od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali od tretjih oseb in ki so bili zbrani tako na tej platformi kot tudi zunaj nje, združujejo, analizirajo in obdelujejo – brez časovne omejitve in brez razlikovanja glede na vrsto podatkov – za ciljno usmerjeno oglaševanje.

Dopustnost

39 Tožena stranka v postopku v glavni stvari trdi, da to vprašanje ni dopustno, ker na eni strani predložitveno sodišče ni pojasnilo, zakaj bi bil odgovor na navedeno vprašanje koristen za rešitev spora o glavni stvari, in ker se je to sodišče na drugi strani oprlo na nepravilno dejansko predpostavko, saj je napačno menilo, da tožena stranka v postopku v glavni stvari za namene oglaševanja uporablja vse osebne podatke, ki jih ima na voljo, brez časovne omejitve in brez razlikovanja glede na naravo teh podatkov.

40 Prvič, v zvezi s trditvijo, da predložitveno sodišče ni navedlo, iz katerih razlogov meni, da je odgovor na njegovo drugo vprašanje koristen za rešitev spora o glavni stvari, je treba poudariti pomembnost tega, da nacionalno sodišče navede jasne razloge, ki so mu vzbudili dvom o razlagi prava Unije in zaradi katerih meni, da je treba Sodišču predložiti vprašanja za predhodno odločanje (sodbi z dne 6. decembra 2005, ABNA in drugi, C-453/03, C-11/04, C-12/04 in C-194/04, EU:C:2005:741, točka 46, in z dne 29. februarja 2024, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Medsebojno zaupanje v primeru predaje), C-392/22, EU:C:2024:195, točka 85). V obravnavanem primeru pa je iz preudarkov v predlogu za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da želi predložitveno sodišče ugotoviti, ali je – ob predpostavki, da je obdelava za namene oglaševanja iz postopka v glavni stvari upravičena na podlagi člena 6(1), prvi pododstavek, točka (b), SUVP – obseg podatkov, ki jih je tako obdelala tožena stranka iz postopka v glavni stvari, v skladu z načelom najmanjšega obsega podatkov oziroma, nasprotno, ali se s tako široko obdelavo kršijo obveznosti, ki so upravljavcu naložene na podlagi člena 5 SUVP. Razlogi, zaradi katerih je odgovor na to vprašanje koristen za rešitev spora o glavni stvari, so iz predloga za sprejetje predhodne odločbe torej dovolj razvidni.

41 Na drugem mestu, v zvezi s trditvijo, da se je predložitveno sodišče oprlo na nepravilno dejansko predpostavko, je res, da drugo vprašanje za predhodno odločanje temelji na predpostavki, v skladu s katero, na eni strani – kot je bilo navedeno v točki 20 te sodbe – M. Schrems družbi Meta Platforms Ireland sicer ni dovolil, da obdeluje njegove osebne podatke v zvezi z njegovimi dejavnostmi zunaj Facebooka, vendar je ta družba kljub temu obravnavala nekatere od teh podatkov, ki naj bi jih pridobila od tretjih partnerjev na podlagi tega, da je M. Schrems sprejel splošne pogoje uporabe družbenega omrežja, zlasti zaradi Facebookovih „cookies“ in „social

plug-ins“, ki so vključeni na spletne strani teh tretjih oseb, na drugi strani pa družba Meta Platforms Ireland te podatke obdeluje brez časovne omejitve in brez razlikovanja glede na naravo navedenih podatkov.

42 V zvezi s tem pa je treba spomniti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso s členom 267 PDEU uvaja postopek neposrednega sodelovanja med Sodiščem in sodišči držav članic. V okviru tega postopka, ki temelji na jasni ločitvi pristojnosti med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, je za presojo zadevnega dejanskega stanja pristojno nacionalno sodišče, ki mora ob upoštevanju posebnosti zadeve presoditi tako potrebnost predloga za sprejetje predhodne odločbe za izdajo sodbe kot upoštevnost vprašanj, ki jih predloži Sodišču, Sodišče pa je pristojno le, da na podlagi dejstev, ki jih je navedlo nacionalno sodišče, odloči o razlagi ali veljavnosti akta prava Unije (sodba z dne 25. oktobra 2017, Polbud – Wykonawstwo, C-106/16, EU:C:2017:804, točka 27 in navedena sodna praksa).

43 Zato je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti na podlagi te predpostavke, njeno utemeljenost pa mora preveriti predložitveno sodišče.

44 Drugo vprašanje za predhodno odločanje je zato dopustno.

Vsebinska presoja

45 Na prvem mestu, treba je opozoriti, da je cilj SUVP, kot izhaja iz njenega člena 1 ter uvodnih izjav 1 in 10, med drugim zagotoviti visoko raven varstva temeljnih pravic in svoboščin posameznikov, zlasti pravice do njihove zasebnosti pri obdelavi osebnih podatkov, kot je določena v členu 8(1) Listine in členu 16(1) PDEU (sodba z dne 7. marca 2024, IAB Europe, C-604/22, EU:C:2024:214, točka 53 in navedena sodna praksa).

46 Za to so v poglavjih II in III te uredbe navedena načela, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov, oziroma pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki se morajo spoštovati pri vsaki obdelavi osebnih podatkov. Natančneje, ob upoštevanju odstopanj iz člena 23 navedene uredbe mora biti vsaka obdelava osebnih podatkov, na eni strani, v skladu z načeli v zvezi z obdelavo takih podatkov, določenimi v členu 5 te uredbe, in mora izpolnjevati pogoje za zakonitost, naštete v njenem členu 6, ter mora, na drugi strani, spoštovati pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, iz členov od 12 do 22 SUVP (sodba z dne 11. julija 2024, Meta Platforms Ireland (Zastopniška tožba), C-757/22, EUC:2024:598, točka 49 in navedena sodna praksa).

47 Kot je Sodišče že pojasnilo, se načela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov iz člena 5 SUVP uporabljajo kumulativno (sodba z dne 20. oktobra 2022, Digi, C-77/21, EU:C:2022:805, točka 47).

48 V zvezi s tem je treba poudariti, da morajo biti v skladu s členom 5(1)(a) SUVP osebni podatki v zvezi s posameznikom, na katerega se nanašajo, obdelani zakonito, pošteno in na pregleden način ter da morajo biti v skladu s točko (b) tega člena 5(1) zbrani za določene, izrecne in zakonite namene ter se ne smejo nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni.

49 Poleg tega člen 5(1)(c) te uredbe, v katerem je opredeljeno načelo „najmanjšega obsega podatkov“, določa, da morajo biti osebni podatki „ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo“ (sodba z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točka 109 in navedena sodna praksa).

50 To načelo, kot je Sodišče že razsodilo, je izraz načela sorazmernosti (glej v tem smislu sodbi z dne 22. junija 2021, Latvijas Republikas Saeima (Kazenske točke), C-439/19, EU:C:2021:504, točka 98 in navedena sodna praksa, in z dne 30. januarja 2024, Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politsia“ pri MVR – Sofia, C-118/22, EU:C:2024:97, točka 41).

51 V skladu z načelom odgovornosti iz člena 5(2) SUVP mora biti upravljavec zmožen dokazati, da se osebni podatki zbirajo in obdelujejo v skladu z načeli iz odstavka 1 tega člena (glej v tem smislu sodbo z dne 20. oktobra 2022, Digi, C-77/21, EU:C:2022:805, točka 24). Poleg tega člen 13(1)(c) te uredbe določa, da kadar se osebni podatki pridobijo od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, mora upravljavec tega posameznika obvestiti o namenih obdelave teh podatkov in o pravni podlagi za to obdelavo (sodba z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točka 95).

52 Na drugem mestu, v zvezi s časovno omejitvijo obdelave osebnih podatkov, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, je treba opozoriti, da je Sodišče že razsodilo, da mora upravljavec ob upoštevanju načela najmanjšega obsega podatkov obdobje zbiranja zadevnih osebnih podatkov omejiti na nujno potrebno glede na cilj predvidene obdelave (sodba z dne 24. februarja 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Obdelava osebnih podatkov v davčne namene), C-175/20, EU:C:2022:124, točka 79).

53 Namreč, dlje kot se ti podatki hranijo, večje so posledice za interese in zasebnost posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in večje so zahteve glede zakonitosti hrambe teh podatkov (glej v tem smislu sodbo z dne 7. decembra 2023, SCHUFA Holding (Odpis preostanka dolga), C-26/22 in C-64/22, EU:C:2023:958, točka 95).

54 Poleg tega je treba navesti, da je treba v skladu s členom 5(1)(e) SUVP osebne podatke hraniti v obliki, ki dopušča identifikacijo posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, le toliko časa, kolikor je potrebno za dosego namenov, za katere se ti podatki obdelujejo.

55 Iz besedila tega člena tako nedvoumno izhaja, da načelo „omejitve hrambe“, ki je v njem določeno, zahteva, da mora biti upravljavec v skladu z načelom odgovornosti, navedenim v točki 51 te sodbe, zmožen dokazati, da se osebni podatki hranijo le toliko časa, kolikor je potrebno za dosego namenov, za katere so bili zbrani ali za katere so bili nadalje obdelani (glej v tem smislu sodbo z dne 20. oktobra 2022, Digi, C-77/21, EU:C:2022:805, točka 53).

56 Iz tega izhaja, kot je Sodišče že razsodilo, da lahko celo izvorno zakonita obdelava podatkov sčasoma postane nezdružljiva z določbami SUVP, če ti podatki niso več potrebni za namene, za katere so bili zbrani ali za katere so bili nadalje obdelani, in da je treba navedene podatke izbrisati, kadar so ti nameni doseženi (glej v tem smislu sodbo z dne 20. oktobra 2022, Digi, C-77/21, EU:C:2022:805, točka 54 in navedena sodna praksa).

57 V teh okoliščinah, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 22 sklepnih predlogov, mora nacionalno sodišče ob upoštevanju vseh upoštevnih elementov in ob uporabi načela sorazmernosti, navedenega v členu 5(1)(c) SUVP, presoditi, ali je obdobje hrambe osebnih podatkov s strani upravljavca razumno utemeljeno glede na cilj, ki je omogočiti prikazovanje personaliziranih oglasov.

58 V vsakem primeru je treba hrambo za nedoločen čas osebnih podatkov uporabnikov platforme za družbeno omrežje za namene ciljno usmerjenega oglaševanja šteti za nesorazmerno poseganje v pravice, ki jih tem uporabnikom zagotavlja SUVP.

59 Na tretjem mestu, v zvezi z okoliščino, da se osebni podatki iz postopka v glavni stvari zbirajo, združujejo, analizirajo in obdelujejo za ciljno usmerjeno oglaševanje, brez razlikovanja glede na naravo teh podatkov, je treba opozoriti, da je Sodišče že razsodilo, da upravljavec ob upoštevanju načela najmanjšega obsega podatkov, določenega v členu 5(1)(c) SUVP, ne sme na splošno in brez razlikovanja zbirati osebnih podatkov in da se mora vzdržati zbiranja podatkov, ki niso nujno potrebni za namene obdelave (sodba z dne 24. februarja 2022, Valsts ieņēmumu dienests (Obdelava osebnih podatkov za davčne namene), C-175/20, EU:C:2022:124, točka 74).

60 Poudariti je treba tudi, da člen 25(2) te uredbe od upravljavca zahteva, da izvede ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da se privzeto obdelajo samo osebni podatki, ki so potrebni za vsak posamezen namen obdelave. V skladu s to določbo takšna obveznost velja zlasti za količino zbranih osebnih podatkov, obseg njihove obdelave in obdobje njihove hrambe.

61 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da družba Meta Platforms Ireland zbira osebne podatke uporabnikov Facebooka, med katerimi je M. Schrems, ki se nanašajo na dejavnosti teh uporabnikov tako na tem družbenem omrežju kot zunaj njega, med katerimi so zlasti podatki o ogledu spletne platforme ter tretjih spletnih strani in aplikacij, sledi pa tudi brskalnim navadam uporabnikov na teh straneh z uporabo „social plug-ins“ in „pikslov“ na zadevnih spletnih straneh.

62 Kot pa je Sodišče že razsodilo, je taka obdelava posebej široka, ker se nanaša na potencialno neomejene podatke in ker ima velik vpliv na uporabnika, čigar večino ali skoraj vse spletne dejavnosti spremlja družba Meta Platforms Ireland, kar lahko pri njem vzbudi občutek stalnega nadzora nad njegovo zasebnostjo (sodba z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točka 118).

63 V teh okoliščinah je za obdelavo podatkov iz postopka v glavni stvari značilno resno poseganje v temeljne pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti v njihove pravice do spoštovanja zasebnega življenja in do varstva osebnih podatkov, zagotovljenih s členoma 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kar se – s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče – ne zdi razumno utemeljeno glede na cilj omogočanja posredovanja ciljnih oglasov.

64 Vsekakor se neselektivna uporaba vseh osebnih podatkov, ki jih ima platforma družbenega omrežja, v oglaševalske namene, ne glede na stopnjo občutljivosti teh podatkov, ne zdi sorazmeren poseg v pravice, ki jih SUVP zagotavlja uporabnikom te platforme.

65 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 5(1)(c) SUVP razlagati tako, da načelo „najmanjšega obsega podatkov“ iz te določbe nasprotuje temu, da se vsi osebni podatki, ki jih je upravljavec, kot je upravljavec spletne platforme družbenega omrežja, pridobil od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali od tretjih oseb in ki so bili zbrani tako na tej platformi kot tudi zunaj nje, združujejo, analizirajo in obdelujejo – brez časovne omejitve in brez razlikovanja glede na vrsto podatkov – za ciljno usmerjeno oglaševanje.

Četrto vprašanje

66 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 9(2)(e) SUVP razlagati tako, da okoliščina, da se je oseba izrekla o svoji spolni usmerjenosti na okrogli mizi, odprti za javnost, upravljavcu spletne platforme družbenega omrežja dopušča, da obdeluje druge podatke

v zvezi s spolno usmerjenostjo te osebe, ki so bili – odvisno od primera – pridobljeni zunaj te platforme prek aplikacij in spletnih strani partnerskih tretjih oseb, za njihovo združevanje in analizo, da bi tej osebi ponudil personalizirano oglaševanje.

67 Natančneje, predložitveno sodišče želi ugotoviti, ali M. Schrems zaradi izjave, ki jo je dal na okrogli mizi, nima več pravice do varstva, zagotovljenega s členom 9(1) SUVP, in ali ima zato družba Facebook pravico obdelovati druge podatke v zvezi z njegovo spolno usmerjenostjo.

68 Najprej je treba poudariti, da je bila okrogla miza, na katero se sklicuje predložitveno sodišče in v okviru katere je M. Schrems podal izjavo o svoji spolni usmerjenosti, organizirana 12. februarja 2019 in da je družba Meta Platforms Ireland, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, na ta datum že obravnavala osebne podatke v zvezi s spolno usmerjenostjo M. Schremsa, tako da naj bi bila ta izjava poznejša kot začetek takšne obdelave podatkov.

69 Iz tega sledi, da je treba četrto vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, razumeti tako, kot da se nanaša le na morebitne obdelave podatkov v zvezi s spolno usmerjenostjo M. Schremsa, ki naj bi jih družba Meta Platforms Ireland izvedla po 12. februarju 2019. Vendar mora predložitveno sodišče v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 42 te sodbe, preveriti, ali je do take obdelave po tem datumu dejansko prišlo.

70 Za odgovor na to vprašanje je treba, na prvem mestu, ugotoviti, da je v uvodni izjavi 51 SUVP navedeno, da si posebno varstvo zaslužijo osebni podatki, ki so po svoji naravi posebej občutljivi z vidika temeljnih pravic in svoboščin, saj bi lahko okoliščine njihove obdelave resno ogrozile te pravice in svoboščine. V tej uvodni izjavi je pojasnjeno, da se taki osebni podatki ne bi smeli obdelovati, razen če je obdelava dovoljena v posebnih primerih iz navedene uredbe.

71 V tem okviru člen 9(1) SUVP določa načelo prepovedi obdelave posebnih vrst osebnih podatkov, ki so v njem navedeni. Gre med drugim za podatke, ki razkrivajo rasno ali etnično poreklo, politično mnenje ali versko prepričanje, podatke v zvezi z zdravjem oziroma podatke v zvezi s posameznikovim spolnim življenjem ali spolno usmerjenostjo.

72 Za namene uporabe člena 9(1) SUVP je treba v primeru obdelave osebnih podatkov, ki jo izvaja operater spletnega družbenega omrežja, preveriti, ali ti podatki omogočajo razkritje informacij, ki spadajo v eno od kategorij iz te določbe, ne glede na to, ali se te informacije nanašajo na uporabnika tega omrežja ali na katerega koli drugega posameznika. Če je odgovor pritrdilen, je taka obdelava osebnih podatkov torej prepovedana, razen v primeru odstopanj, določenih v členu 9(2) SUVP.

73 Kot je Sodišče že presodilo, velja ta načelna prepoved iz člena 9(1) SUVP neodvisno od tega, ali je informacija, razkrita z zadevno obdelavo, točna ali ne in ali upravljavec deluje z namenom pridobitve informacij, ki spadajo v eno od posebnih kategorij iz te določbe. Ob upoštevanju velikih tveganj za temeljne svoboščine in temeljne pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ki jih povzroča vsaka obdelava osebnih podatkov, ki spadajo v kategorije iz člena 9(1) SUVP, je namreč cilj te uredbe to obdelavo prepovedati ne glede na njen prikazani namen (sodba z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točki 69 in 70).

74 V zvezi s tem, čeprav ta člen 9(1) načeloma prepoveduje obdelavo podatkov med drugim o spolni usmerjenosti, pa odstavek 2 navedenega člena v točkah od (a) do (j) določa deset odstopanj, ki so med seboj neodvisna in jih je zato treba presojati samostojno. Iz tega sledi, da dejstvo, da niso

izpolnjeni pogoji za uporabo enega od odstopanj, določenih v tem odstavku 2, upravljavcu ne preprečuje, da bi se skliceval na drugo odstopanje, navedeno v tej določbi (sodba z dne 21. decembra 2023, Krankenversicherung Nordrhein, C-667/21, EU:C:2023:1022, točka 47).

75 Zlasti v zvezi z odstopanjem, določenim v členu 9(2)(e) SUVP, je treba opozoriti, da se v skladu s to določbo načelna prepoved vsakršne obdelave posebnih vrst osebnih podatkov iz tega člena 9(1) ne uporablja, če se obdelava nanaša na osebne podatke, ki jih „posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, sam objavi“.

76 Člen 9(2)(e) SUVP je treba – ker določa izjemo od načela prepovedi obdelave posebnih vrst osebnih podatkov – razlagati ozko (glej v tem smislu sodbo z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točka 76 in navedena sodna praksa).

77 Iz tega sledi, da je treba za uporabo izjeme iz člena 9(2)(e) SUVP preveriti, ali je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, izrecno in z jasnim pritrdilnim dejanjem želel javnosti omogočiti dostop do zadevnih osebnih podatkov (sodba z dne 4. julija 2023, Meta Platforms in drugi (Splošni pogoji za uporabo družbenega omrežja), C-252/21, EU:C:2023:537, točka 77).

78 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je bila okrogla miza, ki je bila 12. februarja 2019 organizirana na Dunaju in v okviru katere je M. Schrems podal izjavo o svoji spolni usmerjenosti, dostopna predstavnikom javnosti, ki so lahko pridobili vstopnico za udeležbo na njej v okviru razpoložljivih mest, in da je bilo to okroglo mizo mogoče spremljati tudi prek spleta. Poleg tega naj bi bil posnetek s te okrogle mize objavljen v obliki podkasta in na kanalu YouTube Komisije.

79 V teh okoliščinah in s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti nacionalno sodišče, ni mogoče izključiti, da ta izjava, čeprav je del širšega diskurza in je bila podana zgolj zaradi kritiziranja obdelave osebnih podatkov, ki jo izvaja Facebook, pomeni dejanje, s katerim je zadevna oseba ob popolnem poznavanju dejstev svojo spolno usmerjenost objavila v smislu člena 9(2)(e) SUVP.

80 Na drugem mestu, čeprav okoliščina, da je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, objavil podatek v zvezi s svojo spolno usmerjenostjo, povzroči, da se ta podatek lahko obdela z odstopanjem od prepovedi iz člena 9(1) SUVP in v skladu z zahtevami, ki izhajajo iz drugih določb te uredbe (glej v tem smislu sodbo z dne 24. septembra 2019, GC in drugi (Odstranitev povezav do občutljivih podatkov), C-136/17, EU:C:2019:773, točka 64), ta okoliščina sama po sebi – v nasprotju s tem, kar trdi družba Meta Platforms Ireland – ne dovoljuje obdelave drugih osebnih podatkov, ki se nanašajo na spolno usmerjenost te osebe.

81 Tako bi bilo, na eni strani, v nasprotju z ozko razlago člena 9(2)(e) SUVP, če bi se štelo, da so vsi podatki v zvezi s spolno usmerjenostjo posameznika izvzeti iz varstva, ki izhaja iz odstavka 1 tega člena, zgolj zato, ker je posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, objavil osebni podatek, ki se nanaša na njegovo spolno usmerjenost.

82 Na drugi strani, na podlagi dejstva, da je oseba objavila podatek v zvezi s svojo spolno usmerjenostjo, ni mogoče šteti, da je ta oseba upravljavcu spletne platforme družbenega omrežja dala svojo privolitev za obdelavo drugih podatkov v zvezi s svojo spolno usmerjenostjo v smislu člena 9(2)(a) SUVP.

83 Glede na zgoraj navedeno je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 9(2)(e) SUVP razlagati tako, da okoliščina, da se je oseba izrekla o svoji spolni usmerjenosti na okrogli mizi, odprti za javnost, upravljavcu spletne platforme družbenega omrežja ne dopušča, da obdeluje druge podatke v zvezi s spolno usmerjenostjo te osebe, ki so bili – odvisno od primera – pridobljeni zunaj te platforme prek aplikacij in spletnih strani partnerskih tretjih oseb, za njihovo združevanje in analizo, da bi tej osebi ponudil personalizirano oglaševanje.

Stroški

84 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. **Člen 5(1)(c) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)**

   je treba razlagati tako, da

   načelo „najmanjšega obsega podatkov“ iz te določbe nasprotuje temu, da se vsi osebni podatki, ki jih je upravljavec, kot je upravljavec spletne platforme družbenega omrežja, pridobil od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali od tretjih oseb in ki so bili zbrani tako na tej platformi kot tudi zunaj nje, združujejo, analizirajo in obdelujejo – brez časovne omejitve in brez razlikovanja glede na vrsto podatkov – za ciljno usmerjeno oglaševanje.

2. **Člen 9(2)(e) Uredbe 2016/679**

   je treba razlagati tako, da

   okoliščina, da se je oseba izrekla o svoji spolni usmerjenosti na okrogli mizi, odprti za javnost, upravljavcu spletne platforme družbenega omrežja ne dopušča, da obdeluje druge podatke v zvezi s spolno usmerjenostjo te osebe, ki so bili – odvisno od primera – pridobljeni zunaj te platforme prek aplikacij in spletnih strani partnerskih tretjih oseb, za njihovo združevanje in analizo, da bi tej osebi ponudil personalizirano oglaševanje.

Podpisi